

Küresel Krize Mobil Çözüm

Dünya finans sisteminin taşıdığı risklerin türev piyasaları sayesinde anlaşılabilir hale gelmiş olması ve ABD'deki "mortgage" sektöründen kaynaklanan değer balonunun patlaması tüm dünyayı bir ekonomik durgunluğun içine düşürdü. Gayrimenkul piyasalarının ünlü yatırımcısı Soros bu krizin tarihi büyük durgunluktan daha da büyük olduğunu (<http://getir.net/mw4>), pazar mekanizmalarının dengeye ulaşmaya doğru ilerlediği gibi temel pazar kabullerinin paradigmatik olarak yanlış olduğunu söylüyor (<http://getir.net/mw5>). Şimdiye kadar yaşananlar bu iddiaların doğruluğunu destekler yönde. Şubat ayında düzenlenen Mobil Dünya Kongresi'nde küresel durgunluğa mobil sektörün ülke bazında çözüm olabileceği ifade edildi. Hazırlanan bir araştırma raporuna dayanarak, mobil internet için kullanıma açılacak yeni bir spektrum aralığının örneğin Çin ekonomisine \$211 milyar Hindistan ekonomisine \$95 milyar katkıda bulunabileceği söyleniyor.

Bunun için hükümetlerin belirsiz ve değişken olmayan bir düzenleme ortamı sağlaması ve spektrum planlamasını yeniden gözden geçirmesi talep ediliyor. Hatta ülkelerin spektrum yönetiminde benzer politikalar uygulamasının mobil cihazlarda yüksek hacimlerin ve düşük maliyetlerin sağlanabilmesinin önünü açacağını söylüyor. Dünya GSM Birliği dijital TV yayımına geçilmesi ile boşa çıkacak 400 MHz'lik düşük frekans aralığının sadece 100 MHz'inin kullanılmasının bile herkes için ucuz ve kaliteli mobil internet hizmetini mümkün kılacağını söylüyor. Örneğin 2100 MHz bandı yerine 700 MHz üzerinden Mobil Internet servislerinin kurgulanması maliyetleri %70 daha ucuzlatacağından bugün için ticari görünmeyen en kırsal alanlara hizmet vermenin dahi ekonomik olacağı söyleniyor. Türkiye'de 3G yatırımlarının bu yıla kadar gecikmiş olması tesadüfen bir fırsatı da beraberinde getirmiş olabilir. Bu yıl operatörler çok büyük paraları yatırıma dönüştürüyor ve bu da

ekonomik yavaşlamayı önemli ölçüde frenliyor. Ancak bunun tek başına yeterli olmadığı da ortada. Türkiye'deki karasal dijital yayımın içinde bulunduğu problem yumağının çözülmesinin frekans planlamasında önemli fırsatların önünü açacağı görünüyor. Marmara depreminden sonra "geçici" olarak gelip kalıcı hale gelen dünyanın en ağır vergi yükünün sektörün sırtından alınması ucuz ve yaygın Internet hizmetini tüm ülkeye taşıyabilir, ekonomiyi canlandırabilir. Global krize olabildiğince yerel çözüm için elden geleni yapmak vaktidir. Yaşadığımız şey gerçekten büyük durgunluktan daha da büyük bir fenomen ise bu krizin sonunun ne olacağı hepimizi daha da yakından ilgilendiriyor. Geçen sefer büyük durgunluk, en çok etkilenen ülkelerin başına Hitler gibi demagog ve ultra-milliyetçi politikacıların gelmesine ve sonuç olarak dünya savaşına sebep olmuştu. Durgunluk ancak savaşla geçti. Ne dersiniz? Kısa dönemli hesaplar yapmak yerine teknolojiye bir şans vermeye değer mi? ■